

ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดเทศบาลตำบลแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี

สุภาวดี จันทะลับ

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

มีนาคม 2553

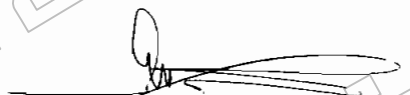
คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ ได้พิจารณา
งานนิพนธ์ของ สุภาวดี จันทะลับ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพร นิยมศรีสมศักดิ์)

คณะกรรมการสอบงานนิพนธ์

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพร นิยมศรีสมศักดิ์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.คุณวุฒิ คนฉลาด)

คณะศึกษาศาสตร์อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.มนตรี เข้มกลีกร)

วันที่ 18 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2553

ประกาศคุณูปการ

งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี จากความกรุณาให้คำแนะนำ ปรีกษา และตรวจแก้ไข
ข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพร นิยมศรีสมศักดิ์ ประธานกรรมการ
ควบคุมงานนิพนธ์ ซึ่งทำให้ผู้วิจัยได้รับแนวทางในการศึกษาหาความรู้และได้รับประสบการณ์
อย่างกว้างขวางในการทำงานนิพนธ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาเป็นอย่างยิ่ง จึงขอขอบคุณ
เป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ และพี่ เพื่อน ๆ ทุกคนที่ให้กำลังใจ และสนับสนุน
ผู้วิจัยเสมอมา และผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบ รวมทั้งให้คำแนะนำ
แก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยให้มีคุณภาพ นอกจากนี้ ยังได้รับความอนุเคราะห์จากท่านผู้อำนวยการ
โรงเรียนในสังกัดเทศบาลตำบลเหมลบบัง จังหวัดชลบุรี ทั้ง 3 แห่ง ตลอดจนเพื่อนครูทุกท่าน
ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้
สำเร็จได้ด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์อันพึงเกิดจากงานนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องตอบแทน
พระคุณบิดา มารดา ครูอาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่มีส่วนวางพื้นฐานด้านการศึกษาแก่ผู้วิจัย

สุภาวดี จันทะลับ

51927238: สาขาวิชา: การบริหารการศึกษา; กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำ/ ผู้บริหารสถานศึกษา/ เทศบาลตำบลแหลมฉบัง

สุภาวดี จันทะลับ: ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดเทศบาล
ตำบลแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี (LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER
LEAM CHABANG MUNICIPALITY IN CHON BURI PROVINCE) คณะกรรมการควบคุม
งานนิพนธ์: สติธิพร นิยมศรีสมศักดิ์, Ed.D. 117 หน้า. ปี พ.ศ. 2553.

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร
สถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดเทศบาลตำบลแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา
ประสบการณ์การทำงาน และที่ตั้ง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ครูผู้สอนโรงเรียนในสังกัด
เทศบาลตำบลแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี จำนวน 148 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย
คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว
ผลการวิจัยพบว่า

1. ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดเทศบาลตำบลแหลมฉบัง
จังหวัดชลบุรี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาจำแนกตามแบบของภาวะผู้นำ
พบว่าภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนแปลงอยู่ในระดับสูง ภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยนอยู่ในระดับปานกลาง
และภาวะผู้นำแบบตามสบายอยู่ในระดับต่ำ
2. ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดเทศบาลตำบลแหลมฉบัง
จังหวัดชลบุรี จำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และที่ตั้งโรงเรียน พบว่า
แบบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยนและภาวะผู้นำแบบตามสบาย แตกต่างกัน
อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
สารบัญ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
คำถามของการวิจัย.....	4
สมมติฐานของการวิจัย.....	4
กรอบความคิดในการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
รูปแบบการจัดการศึกษา โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเทศบาลและ	
เมืองพัทยา.....	10
บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา.....	21
แนวคิดและทฤษฎีภาวะผู้นำ	23
ทฤษฎีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง.....	32
ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย.....	40
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	43
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	50
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	50
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	51
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	52
การหาคุณภาพเครื่องมือ.....	53

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การเก็บรวบรวมข้อมูล	53
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	54
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	54
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	55
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	75
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	75
อภิปรายผล.....	78
ข้อเสนอแนะ	87
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป	88
บรรณานุกรม	89
ภาคผนวก.....	100
ภาคผนวก ก	101
ภาคผนวก ข	105
ภาคผนวก ค	109
ประวัติย่อของผู้วิจัย	117

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงความแตกต่างระหว่างภาวะผู้นำการแลกเปลี่ยนและการเปลี่ยนแปลง	37
2	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานศึกษา สังกัดเทศบาล ตำบลแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี	51
3	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดเทศบาลตำบลแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และที่ตั้งของโรงเรียนในโรงเรียน สังกัดเทศบาลตำบลแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี.....	56
4	ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร สถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดเทศบาลตำบลแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี จำแนกตาม แบบของภาวะผู้นำ.....	57
5	ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนแปลงของ ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดเทศบาลตำบลแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี โดยรวมและรายด้าน.....	58
6	คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดเทศบาลตำบลแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี ด้านการสร้างบารมี.....	59
7	ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนใน สังกัดเทศบาลตำบลแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ.....	60
8	ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนใน สังกัดเทศบาลตำบลแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี ด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญา	61
9	ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนใน สังกัดเทศบาลตำบลแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี ด้านการมุ่งความสัมพันธเป็นรายบุคคล.....	62

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
10 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยนของ ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดเทศบาลตำบลแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี โดยรวม	63
11 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยนของ ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดเทศบาลตำบลแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี ด้านการให้รางวัลอย่างเหมาะสม.....	64
12 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยนของ ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดเทศบาลตำบลแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี ด้านการบริหารแบบมีข้อยกเว้นโดยตรง.....	65
13 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยนของ ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดเทศบาลตำบลแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี ด้านการบริหารแบบมีข้อยกเว้นโดยอ้อม.....	66
14 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ภาวะผู้นำแบบตามสบาย ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดเทศบาลตำบลแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี	67
15 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดเทศบาลตำบลแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี จำแนกตามเพศ.....	68
16 เปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดเทศบาล ตำบลแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี จำแนกตามเพศ.....	69
17 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดเทศบาลตำบลแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี จำแนกตามวุฒิการศึกษา.....	69
18 เปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดเทศบาล ตำบลแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี จำแนกตามวุฒิการศึกษา	70
19 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดเทศบาลตำบลแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี จำแนกตามประสบการณ์	71
20 เปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดเทศบาล ตำบลแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน	71

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
21	ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร สถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดเทศบาลตำบลแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี จำแนกตามที่ตั้งของโรงเรียน.....
22	ผลวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดเทศบาลตำบลแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี จำแนกตามที่ตั้ง ของโรงเรียน.....
23	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถาม ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง.....
24	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถาม ด้านภาวะผู้นำการแลกเปลี่ยน.....
25	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถาม ด้านภาวะผู้นำแบบตามสบาย.....

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบความคิดในการวิจัย	5
2 การส่งเสริมระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและภาวะผู้นำการแลกเปลี่ยน	38